

Kronemik Alg?s? Ölçe?i (KAÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kronemik Alg?s? Ölçe?i (KAÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25116>

Özet

Kronemik Alg?sa? Ölçe?i (KAÖ), i? ya?am?nda kronemik (zamansal ileti?im) kavram?n? ölçmek amacıyla Sarman ve Özdemir (2021) taraf?ndan geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, bireylerin zaman? ki?iler aras? ileti?imde nas?l alg?lad???n? ve kulland???n?, özellikle statü, güç mesafesi ve kültürel etkile?imler ba?lam?nda de?erlendirmektedir. Çal???ma, Türkiye'deki beyaz yaka çal???anlar üzerinde gerçe?letirilmis? olup, kronemik fark?ndal?k ve monokronik-polikronik zaman alg?sa? gibi kritik boyutlar? ele alarak zaman?n örgütsel ileti?imdeki rolünü belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, be? alt faktörden olu?makta ve 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktadır. Yap?lan analizler, KAÖ'nün yap? ve kapsam geçerli?ine sahip oldu?unu, iç tutarlılık katsay?lar?n?n ise ölçe?in güvenilirli?ini destekledi?ini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Kronemik, Zamansal ?leti?im, Beyaz Yaka Çal???anlar, Statü, Güç Mesafesi, Monokronik-Polikronik Zaman, Alg?, ?leti?im, ?? Ya?am?.

Yazarlar

Leman Sarman, ?ebnem Özdemir

Amaç

Kronemik Alg?sa? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin i? ya?am?ndaki zamansal ileti?im (kronemik) davran???lar?n? ve bu davran???lara ili?kin alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, zaman?n bir ileti?im arac? olarak nas?l kullan?ld???na, özellikle randevulara uyma, bekleme süreleri ve konu?ma s?ras? gibi kronemik göstergeler üzerinden odaklanmaktadır.

Bu ölçek, zaman?n örgütsel statü ve güç göstergesi olarak alg?lanma biçimini inceleyerek, örgütsel ileti?im ve kültür çal???malar?na önemli bir katkı sa?lamay? hedeflemiştir. Geli?tirme çal???mas?, özellikle Türkiye'deki beyaz yaka çal???anlar?n kronemik normlara ne ölçüde uyduklar?n? ve bu normlar? nas?l alg?lad?klar?n? ortaya koymay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçek, ki?iler aras? ileti?imin önemli bir sözsüz boyutu olan kronemik alg? yap?s?n? ölçmektedir. Kronemik, zaman?n ileti?imde bir sinyal olarak kullan?lmas? ve alg?lanmas? bilimidir. KAÖ, sadece bireysel zaman yönetimi becerilerini de?il, aynı zamanda zaman?n sosyal ve kültürel

ba?lamdaki anlam?n? da ara?t?rmaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, be? alt faktör arac?l?yla detayland?r?lm??t?: **Kronemik Bilinci** (zaman? bilinçli kullanma), **Statü ve Güç Mesafesi** (zaman?n statü belirleyicisi olarak kullan?m?), **Kronemik Alg?s?** (genel zamansal ileti?im inançlar?), **Monokronik-Polikronik Zaman** e?ilimleri ve **Kültür Etkisi** (zaman alg?s?ndaki kültürel normlar?n etkisi).

Geçerlik

Kronemik Alg?s? Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, kapsaml? bir ?ekilde **Yap? Geçerli?i** ve **Kapsam Geçerli?i** analizlerini içermektedir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir.

Kapsam geçerli?i ise, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen kronemik alg? alan?n? yeterince temsil edip etmedi?ini de?erlendirmek için uzman görüşleri al?narak sa?lanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in i? ya?am?ndaki zamansal ileti?imin farklı boyutlar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt??n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu ba?lamda, ölçe?in genel tutarlılık?n? ve alt faktörlerin tutarlılık?n? belirlemek üzere **Cronbach Alpha ?ç Tutarlılık Katsayılar?** hesaplanm??t?r.

Elde edilen Cronbach Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu i?aret etmektedir. Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, KAÖ'nün tekrarlanabilir ve istikrarlı sonuçlar sundu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yapılan faktör analizleri sonucunda Kronemik Alg?s? Ölçe?i, toplam 5 alt faktörden olu?an bir yap? sergilemi?tir. Bu be? faktörlü yap?, i? ya?am?ndaki kronemik alg?n?n karma??k ve çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r. Faktörler ve bu faktörlere ait bazı örnek maddeler a?a??da listelenmi?tir:

Faktör 1: Kronemik Bilinci (4 Madde)

Faktör 2: Statü ve Güç Mesafesi (3 Madde)

Faktör 3: Kronemik Alg?s? (3 Madde)

Faktör 4: Monokronik-Polikronik Zaman (3 Madde)

Faktör 5: Kültür Etkisi (3 Madde)

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Örn: "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?? Ya?am? Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Popülasyon)

Popülasyon Detaylar?: Beyaz yaka çal??anlar üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Kronemik, Zamansal ?leti?im, Beyaz Yaka, Statü, Güç, ?ç Tutarl?l?k, Likert, Psikometri, ?? Hayat?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?lar?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: ?ebnem Özdemir: SebnemOzdemirTR@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar ?ebnem Özdemir ile ileti?im kurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek Geli?tirme Y?I?: 2021

Sorumlu Yazar: ?ebnem Özdemir

Ölçe?in kullan?m? ve izin detaylar? için sorumlu yazar (SebnemOzdemirTR@gmail.com) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, Sarman ve Özdemir'in 2021 y?I?nda yay?mlanan akademik makalesinin bir ürünüdür.

Orijinal makalenin ba?lant?s? Dergipark üzerinden eri?ilebilir durumdad?r: dergipark.org.tr. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: kronemik-algisi-olcegi-ka0-toad.pdf

Kaynaklar

Sarman, L. & Özdemir, ?. (2021). ?? ya?am?nda kronemik (zamansal ileti?im): Beyaz yaka çal??anlar üzerinde bir ara?t?rma. *Gümü?hane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 12(3), 1017-1037.

Kronemik Alg?s? Ölçe?i (KAÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde ve biçiminde korunmu?tur.

Faktör 1: Kronemik Bilinci

Madde 21: Görü?melerimde kar?? taraf? zaman zaman bilerek bekletirim.

Madde 7: Statü sahibi ki?ilerin kar??s?ndaki insan? daha çok bekletme hakk? oldu?unu dü?ünüyorum.

Madde 22: Görü?me takvimimi zaman zaman de?irtirim.

Madde 20: Görü?melerimde genellikle kar?? taraftan daha fazla konu?urum.

Faktör 2: Statü ve Güç Mesafesi

Madde 13: Kar??mdaki insan konu?urken araya girme ihtiyac? duydu?umda kar??mdakinin sözünün bitmesini beklerim.

Madde 18: Kar??mdaki insan konu?urken araya girme ihtiyac? duydu?umda kar??mdaki insan?n sözünü keserim.

Madde 16: Görü?melerimde kar?? taraf?n sözünü kesmekten çekinmem.

Faktör 3: Kronemik Alg?s?

Madde 1: Zaman ile ileti?im aras?nda bir ba? vardır.

Madde 3: Zaman?n ki?iler aras? ileti?im üzerinde etkisi vardır.

Madde 14: Zaman ileti?imi etkilemektedir.

Faktör 4: Monokronik-Polikronik Zaman

Madde 23: Randevular?ma geç kald???mda veya kat?lamad???mda kendimi rahats?z hissederim.

Madde 26: Benim için "vakit nakittir".

Madde 27: Uzun süre beklemek zorunda kald???m görü?melerden yeterli verimi alamam.

Faktör 5: Kültür Etkisi

Madde 5: Birinin beni bilerek bekletti?ini hissedersem sinirlenirim.

Madde 6: Statü sahibi ki?ilerin kar??s?ndaki insan? daha çok bekletti?ini dü?ünüyorum.

Madde 17: Bat?l? ülkelerin zaman konusunda daha hassas oldu?unu dü?ünüyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM